

POLITYKA OCHRONY DZIECI

Stowarzyszenie SPOZA

Wersja pełna

14 sierpnia 2024 r.

Spis treści:

Polityka Ochrony Dzieci	1
Preambuła.....	3
Rozdział I	3
Objaśnienie terminów.....	3
Rozdział II	4
Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dzieci.....	4
Rozdział III.....	5
Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka	5
Rozdział IV.....	6
Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę dorosłą.....	6
Rozdział V	7
Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez rówieśników	7
Rozdział VI.....	8
Zasady bezpiecznych relacji pracownik – dziecko.....	8
Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez pracownika Stowarzyszenia	8
Rozdział VII	9
Zasady rekrutacji pracowników/wolontariuszy/stażystów/praktykantów	9
Rozdział VIII.....	11
Zasady ochrony wizerunku dziecka	11
Rozdział IX.....	12
Monitoring stosowania Polityki Ochrony Dzieci	12
Rozdział X.....	12
Przepisy końcowe.....	12
SPIS ZAŁĄCZNIKÓW	14

Preambuła

*“Dziecko ma prawo być sobą. Ma prawo do popełniania błędów. Ma prawo do posiadania własnego zdania. Ma prawo do szacunku.
Nie ma dzieci – są ludzie.”*

Janusz Korczak

Mając na uwadze, że dziecko wymaga szczególnej opieki i troski, w tym właściwej ochrony przed krzywdzeniem, został stworzony niniejszy dokument. Celem Polityki jest zapewnienie bezpieczeństwa dzieciom korzystających programów (projektów) realizowanych przez Stowarzyszenie SPOZA.

Naczelną zasadą działań podejmowanych przez pracowników naszego Stowarzyszenia jest kierowanie się interesem dziecka oraz działanie dla jego dobra. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracownika Stowarzyszenia SPOZA wobec dziecka jakiegokolwiek przemocy. Pracownicy, stażyści, wolontariusze, praktykanci zobowiązani są do realizacji wyżej wymienionych działań zgodnie ze swoimi kompetencjami, obowiązującym prawem oraz przepisami wewnętrznymi Stowarzyszenia.

Rozdział I

Objaśnienie terminów

- a. **Pracownikiem** Stowarzyszenia SPOZA jest osoba zatrudniona na podstawie umowy o pracę, umowy o dzieło, umowy zlecenia oraz stażyści, wolontariusze, praktykanci.
- b. **Dzieckiem** jest każda osoba do ukończenia 18 roku życia.
- c. **Wychowankiem** jest każda osoba do ukończenia 21 roku życia korzystająca z oferty Stowarzyszenia.
- d. **Opiekunem dziecka** jest osoba uprawniona do reprezentacji i stanowieniu o dziecku w szczególności jego przedstawiciel ustawowy (rodzic/opiekun prawny). W myśl niniejszego dokumentu opiekunem jest również rodzic zastępczy.
- e. **Zgoda rodzica/opiekuna dziecka** oznacza zgodę, co najmniej jednego z rodziców/opiekunów dziecka. Gdy brak jest porozumienia między rodzicami/opiekunami dziecka, należy poinformować ich o konieczności rozstrzygnięcia sprawy przez sąd rodzinny.
- f. **Krzywdzenie dziecka** należy rozumieć jako popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, a także zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie przez opiekunów. Krzywdzeniem jest:
  - i. **Przemoc fizyczna** – jest to celowe uszkodzenie ciała, zadawanie bólu lub groźba uszkodzenia ciała. Skutkiem przemocy fizycznej mogą być złamania, siniaki, rany cięte, poparzenia, obrażenia wewnętrzne.
  - ii. **Przemoc psychiczna/emocjonalna** – to powtarzające się poniżanie, upokarzanie i ośmieszanie dziecka, wciąganie dziecka w konflikt osób

- dorosłych, manipulowanie nim, brak odpowiedniego wsparcia, uwagi i miłości, stawianie dziecku wymagań i oczekiwań, którym nie jest ono w stanie sprostać.
- iii. **Wykorzystywanie seksualne** – to angażowanie dziecka (do 15 roku życia) w aktywność seksualną przez osobę dorosłą, nastolatka, dziecko. Sprawca ma przewagę wiekową, fizyczną lub intelektualną nad swoją ofiarą. Wykorzystywanie seksualne odnosi się do zachowań z kontaktem fizycznym (np. dotykanie dziecka, współżycie z dzieckiem) oraz zachowania bez kontaktu fizycznego (np. pokazywanie dziecku materiałów pornograficznych, podglądanie, ekshibicjonizm).
  - iv. **Zaniedbywanie** – to niezaspokajanie podstawowych potrzeb materialnych i emocjonalnych dziecka przez rodzica lub opiekuna prawnego, niezapewnienie mu odpowiedniego jedzenia, ubrań, schronienia, opieki medycznej, bezpieczeństwa, brak dozoru nad wypełnianiem obowiązku szkolnego.
  - v. **Przemoc rówieśnicza** - to zachowanie polegające na umyślnym łamaniu pewnych norm (często prawnych), polegające na działaniu bądź zaniechaniu działań. Do przemocy rówieśniczej dochodzi w konkretnej grupie działającej na określonym obszarze/w określonym miejscu, popełniana przez małoletniego/małoletnich w stosunku do innego nieletniego/innych nieletnich. Bardzo często te same osoby pełnią na przemian rolę ofiar i sprawców. Małoletni sprawcy mogą dopuszczać się czynów karalnych takich jak :gróźb, szantażu, zniewagi, zniesławienia, pobicia, zmuszania do wykonania określonych czynności, niszczenie rzeczy, kradzież, rozboju czy przemocy seksualnej, wykluczenia z grupy rówieśniczej, namawiania innych do odrzucenia ofiary, rozpowszechniania plotek itp.
  - g. **Koordynator** Polityki Ochrony Dzieci (POD) to osoba wyznaczona przez zarząd Stowarzyszenia do sprawowania nadzoru nad realizacją Polityki Ochrony Dzieci w Stowarzyszeniu. Dane koordynatora (imię, nazwisko, email, telefon) zostaną podane do wiadomości pracowników, dzieci i opiekunów oraz umieszczone w miejscach do tego wyznaczonych: strona www, tablica ogłoszeń w placówkach stowarzyszenia.
  - h. **Dane osobowe dziecka** to wszelkie informacje umożliwiające identyfikację dziecka.

Rozdział II

Rozpoznawanie symptomów krzywdzenia dzieci

1. Pracownicy Stowarzyszenia SPOZA posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na symptomy krzywdzenia dzieci.
2. Każdy z pracowników jest zobowiązany do pozyskania i uzupełniania wiedzy z zakresu rozpoznawania symptomów krzywdzenia dzieci. Stowarzyszenie udostępnia i przekazuje materiały edukacyjne zawierające informację na ten temat (Załącznik nr 1 i 2).
3. Każdy pracownik Stowarzyszenia SPOZA zobowiązany jest do reagowania i zgłaszania podejrzenia lub przypadku krzywdzenia dziecka.

4. Zgłoszenia może również dokonać osoba nie będąca pracownikiem ze Stowarzyszeniem poprzez przekazanie zgłoszenia osobiście pracownikowi Stowarzyszenia lub poprzez wysłanie maila na adres: spoza.projektprzystan@gmail.com.
5. E-mail sprawdzany jest przez koordynatora/ki Polityki Ochrony Dzieci w sposób regularny. Każde zgłoszenie, zarówno w formie ustnej jak i pisemnej, traktowane jest przez pracownika i/lub koordynatora POD z powagą i dokładnie sprawdzane. W zależności od zaistniałej sytuacji koordynator POD w porozumieniu z Zarządem i koordynatorem programu, w którym uczestniczy dziecko uruchamia odpowiednie procedury. Pracownicy i współpracownicy Stowarzyszenia biorący udział w interwencjach mają obowiązek zachowania tajemnicy informacji.

Rozdział III

Procedury interwencji w przypadku zagrożenia bezpieczeństwa dziecka

1. Zagrożenie bezpieczeństwa dziecka może przybierać różne formy, z wykorzystaniem różnych sposobów kontaktu i komunikowania.
2. Na potrzeby niniejszego dokumentu przyjęto następującą kwalifikację zagrożenia bezpieczeństwa dzieci:
  - a) popełniono przestępstwo na szkodę dziecka (np. wykorzystanie seksualne, znęcanie się nad dzieckiem),
  - b) doszło do innej formy krzywdzenia, niebędącej przestępstwem, takiej jak np. krzyk, kary fizyczne, poniżanie,
  - c) doszło do zaniedbania potrzeb życiowych dziecka (np. związanych z żywieniem, higieną czy zdrowiem).
3. Na potrzeby niniejszego dokumentu wyróżniono procedury interwencji w przypadku podejrzenia działania na szkodę dziecka przez:
  - a) osoby dorosłe (personel, inne osoby trzecie, rodziców/opiekunów prawnych),
  - b) inne dziecko.
4. W przypadku podejrzenia przez pracownika, że dziecko jest krzywdzone, lub zgłoszenia takiej okoliczności przez dziecko lub opiekuna dziecka, członek personelu ma obowiązek sporządzenia notatki służbowej i przekazania uzyskanej informacji koordynatorowi POD. Notatka może mieć formę pisemną lub mailową.
5. Interwencja prowadzona jest przez koordynatora POD w porozumieniu z zarządem Stowarzyszenia SPOZA.
6. Jeżeli krzywdzenia dziecka dopuścił się pracownik Stowarzyszenia, odpowiedzialny za realizację procedur POD lub będący członkiem Zarządu, wówczas należy to zgłosić bezpośrednio osobie z zarządu Stowarzyszenia, która nie jest związana ze zgłaszanym przypadkiem krzywdzenia i przejmuje odpowiedzialność za prowadzenie procedury w tej sprawie.
7. Koordynator POD w razie potrzeby może powołać zespół do konsultowania zgłoszonych przypadków składający się z psychologa, pedagoga, prawnika lub innej potrzebnej mu

osoby.

8. Zarząd Stowarzyszenia SPOZA lub koordynator informuje opiekunów o obowiązku zgłoszenia podejrzenia krzywdzenia dziecka do odpowiedniej instytucji (prokuratura/policja lub sąd rodzinno-opiekuńczy, lub najbliższy ośrodek pomocy społecznej).
9. Po poinformowaniu opiekunów zgodnie z punktem poprzedzającym, zarząd Stowarzyszenia SPOZA lub koordynator składa zawiadomienie o podejrzeniu przestępstwa do prokuratury/policji lub wnioski o wgląd w sytuację rodziny do sądu rejonowego, wydziału rodzinnego i nieletnich, ośrodka pomocy społecznej.
10. Dalszy tok postępowania leży w kompetencjach instytucji wskazanych w punkcie poprzedzającym.
11. Z przebiegu każdej interwencji sporządza się kartę interwencji (Załącznik nr 4). Kartę załącza się do rejestru interwencji prowadzonego przez Stowarzyszenie.
12. W przypadku podejrzenia, że życie dziecka jest zagrożone lub grozi mu ciężki uszczerbek na zdrowiu należy niezwłocznie poinformować odpowiednie służby (policja, pogotowie ratunkowe), dzwoniąc pod numer 112 lub 998 (pogotowie). Poinformowania służb dokonuje pracownik, który pierwszy powziął informację o zagrożeniu i następnie wypełnia kartę interwencji.

Rozdział IV

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez osobę dorosłą

1. W przypadku, gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka Koordynator POD przeprowadza rozmowę z dzieckiem i innymi osobami mającymi lub mogącymi mieć wiedzę o zdarzeniu i o sytuacji osobistej (rodzinnej, zdrowotnej) dziecka, w szczególności jego opiekunami, o ile nie zagraża to bezpieczeństwu dziecka lub nie utrudnia przeprowadzenia procedur. Zarząd organizacji stara się ustalić przebieg zdarzenia, ale także wpływ zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji (Załącznik nr 4).
2. Koordynator POD organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia, w tym u innych organizacji lub służb. (Załącznik nr 7 Lista kontaktów instytucji pomocowych)
3. W przypadku, gdy wobec dziecka popełniono przestępstwo Koordynator POD sporządza zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa i przekazuje je do właściwej miejscowo policji lub prokuratury.
4. W przypadku, gdy z rozmowy z opiekunami wynika, że nie są oni zainteresowani pomocą dziecku, ignorują zdarzenie lub w inny sposób nie wspierają dziecka, które doświadczyło krzywdzenia zarząd Stowarzyszenia lub koordynator sporządza wniosek o wgląd w sytuację rodziny, który kieruje do właściwego sądu rodzinnego.
5. W przypadku, gdy z przeprowadzonych ustaleń wynika, że opiekun dziecka zaniedbuje jego potrzeby psychofizyczne lub rodzina jest niewydolna wychowawczo, rodzina stosuje

przemoc wobec dziecka (rodzic/inny domownik krzyczy na dziecko, stosuje klapsy lub podobne rodzajowo kary fizyczne), należy poinformować właściwy ośrodek pomocy społecznej o potrzebie pomocy rodzinie, gdy niespełnianie potrzeb wynika z sytuacji ubóstwa, bądź – w przypadku przemocy i zaniedbania – konieczności wszczęcia procedury „Niebieskie Karty”.

6. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu dziecka, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje konieczne do przekazania uprawnionym osobom i instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
7. Jeśli sprawcą krzywdzenia dziecka jest osoba dorosła ze środowiska rodzinnego, należy zastosować procedurę opisaną w Załączniku nr 5

Rozdział V

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez rówieśników

1. W przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez inne dziecko przebywające w Stowarzyszeniu (np. na zajęciach grupowych) należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem podejrzanym o krzywdzenie oraz jego opiekunami. Oddzielnie należy przeprowadzić rozmowę z dzieckiem poddawany krzywdzeniu i jego opiekunami. Ponadto należy porozmawiać z innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu. W trakcie rozmów należy dążyć do ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka krzywdzonego. Ustalenia są spisywane na karcie interwencji. Dla dziecka krzywdzącego oraz krzywdzonego sporządza się oddzielne karty interwencji.
2. Wspólnie z opiekunami dziecka krzywdzącego należy opracować plan naprawczy, celem zmiany niepożądanych zachowań.
3. Z opiekunami dziecka poddawanego krzywdzeniu należy opracować plan zapewnienia mu bezpieczeństwa, włączając w ten plan sposoby odizolowania go od źródeł zagrożenia
4. W trakcie rozmów należy upewnić się, że dziecko podejrzanym o krzywdzenie innego dziecka samo nie jest krzywdzone przez opiekunów, innych dorosłych bądź inne dzieci. W przypadku potwierdzenia takiej okoliczności należy podjąć interwencję także w stosunku do tego dziecka.
5. W przypadku, gdy dziecko krzywdzące nie uczestniczy w działaniach Stowarzyszenia należy porozmawiać z dzieckiem poddawany krzywdzeniu, innymi osobami mającymi wiedzę o zdarzeniu, a także z opiekunami dziecka krzywdzonego celem ustalenia przebiegu zdarzenia, a także wpływu zdarzenia na zdrowie psychiczne i fizyczne dziecka. Zarząd organizacji organizuje spotkanie/a z opiekunami dziecka, którym przekazuje informacje o zdarzeniu oraz o potrzebie/możliwości skorzystania ze specjalistycznego wsparcia (Załącznik nr 7), w tym u innych organizacji lub służb oraz o sposobach reakcji na zdarzenie (poinformowanie sądu rodzinnego, poinformowanie szkoły, poinformowanie opiekunów dziecka krzywdzącego).
6. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko w wieku od 13 do 17 lat, a jego zachowanie stanowi czyn karalny, należy ponadto poinformować właściwy miejscowo sąd

rodzinny lub policję poprzez pisemne zawiadomienie.

7. Jeżeli osobą podejrzaną o krzywdzenie jest dziecko powyżej lat 17, a jego zachowanie stanowi przestępstwo, wówczas należy poinformować właściwą miejscowo jednostkę policji lub prokuratury poprzez pisemne zawiadomienie.

Rozdział VI

Zasady bezpiecznych relacji pracownik – dziecko

1. Wszelki kontakt pracowników Stowarzyszenia SPOZA z dziećmi zachodzi w pełnym poszanowaniu godności dziecka, ze szczególnym uwzględnieniem jego prawa do ochrony przed krzywdzeniem.
2. Kontakt fizyczny z Dzieckiem – przebiega w poszanowaniu jego odrębności, tylko w zakresie koniecznym do skutecznego wsparcia np. fizjoterapeutycznego i zawsze za zgodą Dziecka i rodzica bądź opiekuna prawnego;
3. Komunikacja werbalna z Dzieckiem – odbywa się z szacunkiem dla jego zasobów i deficytów, uwzględnia potrzeby rozwojowe, barierę językową, jest zawsze nakierowana na jak najlepszy interes Dziecka;
4. Równe traktowanie – wszystkie dzieci w Stowarzyszeniu są traktowane z równym szacunkiem bez względu na status społeczny i prawny, narodowość, przynależność etniczną, wyznanie, kolor skóry etc.;
5. Czynności higieniczno–pielęgnacyjne – są podejmowane sporadycznie, tylko jeśli wymaga tego sytuacja, a Dziecko korzysta ze wsparcia bez obecności rodzica bądź opiekuna prawnego (np. pomoc w zaprowadzeniu do toalety).
6. Zwracanie uwagi dziecku – przebiega zawsze w sposób łagodny, empatyczny, z poszanowaniem praw Dziecka, oraz zgodnie z zasadami porozumienia bez przemocy.
7. Pracownik Stowarzyszenia nie może gościć dziecka w swoim domu w ramach żadnego programu Stowarzyszenia.
8. Ponadto niedopuszczalne jest:
  - nawiązywanie relacji z dziećmi o charakterze seksualnym czy też zachowywanie się wobec nich w sposób prowokacyjny;
  - podawanie/kupowanie dzieciom alkoholu, leków, papierosów bądź jakichkolwiek substancji psychoaktywnych;
  - niestosowny kontakt fizyczny z dzieckiem, naruszający jego wolność czy godność, wychodzący poza kontakt w naturalny sposób wynikający z zabawy, czy potrzeby zapewnienia bezpieczeństwa dziecku;
  - wszelkie zachowania, które poniżają, zawstydzają bądź upokarzają dzieci.

Procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dziecka przez pracownika Stowarzyszenia

1. W przypadku gdy zgłoszono krzywdzenie dziecka przez pracownika Stowarzyszenia, wówczas osoba ta zostaje odsunięta od wszelkich form kontaktu z dziećmi (nie tylko

- dzieckiem pokrzywdzonym) do czasu wyjaśnienia sprawy.
2. W przypadku, gdy pracownik Stowarzyszenia podejrzany jest o popełnienia przestępstwa na szkodę dziecka lub dopuścił się popełnienia przestępstwa wobec dziecka, osoba która powzięła taka informację zgłasza ten fakt do koordynatora POD lub członka zarządu (patrz. Rozdział II, pkt.6). W tej sytuacji osoba odpowiedzialna dokonuje zgłoszenia podejrzenia lub popełnienia przestępstwa poprzez zawiadomienie pisemne odpowiednich służb: policja, prokuratura. Pracownik Stowarzyszenia podejrzany o popełnienia przestępstwa zostaje natychmiast odsunięty od wszelkich form kontaktu z dziećmi, które korzystają z działań Stowarzyszenia aż do czasu wyjaśnienia sprawy. Należy również rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby.
  3. W przypadku gdy pracownik Stowarzyszenia dopuścił się wobec dziecka innej formy krzywdzenia niż popełnienie przestępstwa na jego szkodę, zarząd Stowarzyszenia powinien zbadać wszystkie okoliczności sprawy, w szczególności wysłuchać osobę podejrzaną o krzywdzenie, dziecko oraz innych świadków zdarzenia. W sytuacji gdy naruszenie dobra dziecka jest znaczne, w szczególności gdy doszło do dyskryminacji lub naruszenia godności dziecka, należy rozważyć rozwiązanie stosunku prawnego z osobą, która dopuściła się krzywdzenia, lub zarekomendować takie rozwiązanie zwierzchnikom tej osoby. Jeżeli osoba, która dopuściła się krzywdzenia, nie jest bezpośrednio zatrudniona przez organizację, lecz przez podmiot trzeci, wówczas należy zarekomendować zakaz wstępu tej osoby na teren organizacji, a w razie potrzeby rozwiązać umowę z instytucją współpracującą.
  4. Wszystkie osoby, które w związku z wykonywaniem obowiązków służbowych powzięły informację o krzywdzeniu dziecka lub informacje z tym związane, są zobowiązane do zachowania tych informacji w tajemnicy, wyłączając informacje przekazywane uprawnionym instytucjom w ramach działań interwencyjnych.
  5. W przypadku gdy podejrzenie zagrożenia bezpieczeństwa dziecka zgłosili opiekunowie dziecka, należy o tym fakcie poinformować opiekunów dziecka na piśmie.
  6. Załącznik nr 8 procedury interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci przez pracownika Stowarzyszenia.

Rozdział VII

Zasady rekrutacji pracowników/wolontariuszy/stażystów/praktykantów

1. Stowarzyszenie SPOZA podejmuje szereg działań by upewnić się, że jej pracownicy/-czki oraz współpracownicy/-czki nie stanowią zagrożenia bezpieczeństwa dla dzieci
2. Wszystkie osoby pracujące bądź współpracujące ze Stowarzyszeniem, mające w ramach swoich obowiązków kontakt z dziećmi, sprawdzane są w Rejestrze Sprawców Przystępstw na Tle Seksualnym (Załącznik nr 9).
3. Wymagane jest także od pracowników i współpracowników Stowarzyszenia zaświadczenie o niekaralności, jeśli ich praca związana jest z działalnością edukacyjną, leczniczą, świadczeniem usług psychologicznych (lub pokrewnych, także w trybie zdalnym),

wychowaniem, wypoczynkiem, uprawianiem sportu lub rozwojem innych zainteresowań, opieką. Od pozostałych pracowników/współpracowników decyzja o pozyskiwaniu zaświadczenia oparta jest na analizie ryzyka, czy osoba będzie miała kontakt z dziećmi, czy będzie to kontakt sam na sam, który potencjalnie może stanowić dla dziecka zagrożenie. Pomocna w szacowaniu ryzyka może być publikacja: [Bezpiecznapłacowka-bezpieczna-organizacja-przewodnik-po-narzedziu-do-analazy-ryzyka-w-procesieweryfikacji-personelu-pdf-1718947597-1-21.pdf](#) (fdds.pl). Osobą odpowiedzialną za określenie, czy pracownik/współpracownik wymaga weryfikacji jest członek zarządu Stowarzyszenia, odpowiedzialny za rekrutację.

W przypadku wymagania zaświadczenia o niekaralności, powinno ono zawierać informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności w zakresie przestępstw określonych w rozdziale XIX i XXV kodeksu karnego, w art. 189 a i art. 207 kodeksu karnego oraz ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii lub za odpowiadające tym przestępstwom czyny zabronione określone w przepisach prawa obcego.

Jeżeli osoba posiada obywatelstwo inne niż polskie wówczas powinna przedłożyć również informację z rejestru karnego państwa obywatelstwa uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi, bądź informację z rejestru karnego, jeżeli prawo tego państwa nie przewiduje wydawania informacji dla w/w celów (Załącznik nr 10)

Ponadto pracownik/współpracownik składa oświadczenie o państwie/ach zamieszkiwania w ciągu ostatnich 20 lat, innych niż Rzeczypospolita Polska i państwo obywatelstwa, pod rygorem odpowiedzialności karnej. W przypadku gdy pracownik/współpracownik zamieszkiwał w jakimś kraju dłużej niż przez okres 3 miesięcy, składa zaświadczenie o niekaralności również z rejestru danego kraju (Załącznik nr 11).

Jeżeli prawo państwa, z którego ma być przedłożona informacja o niekaralności nie przewiduje wydawania takiej informacji lub nie prowadzi rejestru karnego, wówczas kandydat/kandydatka składa pod rygorem odpowiedzialności karnej oświadczenie o tym fakcie wraz z oświadczeniem, że nie była prawomocnie skazana w tym państwie za czyny zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec niej innego orzeczenia, w którym stwierdzono, iż dopuściła się takich czynów zabronionych, oraz że nie ma obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy, stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją, wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym, uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad nimi.

Na stronie Ministerstwa Sprawiedliwości dostępny jest wykaz państw, które prowadzą tego typu rejestry.

W przypadku, gdy pozyskanie zaświadczenia z rejestru krajów innych niż RP jest niemożliwe z obiektywnych powodów (np. pozyskanie zaświadczenia możliwe jest jedynie

osobiście a wizyta w kraju wiązałyby się z narażeniem pracownika/współpracownika na niebezpieczeństwo, ponieważ posiada status osoby objętej ochroną międzynarodową), można odstąpić od zaświadczenia, i zastąpić je ww. oświadczeniem. Obowiązuje jednak sprawdzenie w polskim rejestrze oraz w takim przypadku obowiązkowo wymaga się podania kontaktu do dwóch osób z poprzednich miejsc pracy/wolontariatu/nauki w celu pozyskania referencji. Za pozyskanie referencji odpowiada członek zarządu Stowarzyszenia przez którego prowadzona była rekrutacja.

Pod oświadczeniami składanymi pod rygorem odpowiedzialności karnej składa się oświadczenie o następującej treści: Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Oświadczenie to zastępuje pouczenie ze strony Stowarzyszenia SPOZA o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia. Należy pamiętać, że pozyskanie zaświadczeń z rejestrów może wymagać czasu, dlatego niezbędne jest takie zaplanowanie rekrutacji, by było to możliwe.

4. Zarówno wszystkie osoby pracujące bądź współpracujące ze Stowarzyszeniem, jak i dzieci i opiekunowie/rodzice dzieci biorących udział w projektach prowadzonych przez Stowarzyszenie, są przeszkolone w zakresie obowiązującej w Stowarzyszeniu Polityki Ochrony Dziecka i wiedzą w jaki sposób zgłaszać jakiegokolwiek zaobserwowane podejrzenia krzywdzenia dziecka.
5. Koordynator POD we współpracy z Zarządem raz na dwa lata lub częściej w razie konieczności lub zmiany przepisów prawnych dotyczących obszaru opisanego w Polityce, dokonuje rewizji obowiązującej w Stowarzyszeniu Polityki Ochrony Dziecka i aktualizuje ją w celu zapewnienia jej jak najwyższej skuteczności. O wszelkich zmianach w Polityce informowani są każdorazowo wszyscy pracownicy i współpracownicy.
6. W razie wątpliwości co do interpretacji lub stosowania przepisów niniejszej polityki pracownik/współpracownik może zgłosić potrzebę ich rozstrzygnięcia do koordynatora Polityki. Koordynator Polityki zgłasza potrzebę rozstrzygnięcia wątpliwości do Zarządu Stowarzyszenia. Zarząd Stowarzyszenia dokonuje rozstrzygnięcia wątpliwości, wiążącego w danej sprawie i informuje, za pośrednictwem koordynatora Polityki, pracownika/współpracownika, który zgłosił potrzebę rozstrzygnięcia wątpliwości. Koordynator Polityki sporządza listę najczęściej zadawanych pytań i odpowiedzi, zamieszczoną w dostępnym dla wszystkich pracowników i współpracowników Stowarzyszenia miejscu.

Rozdział VIII

Zasady ochrony wizerunku dziecka

1. Stowarzyszenie zapewnia najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.
2. Stowarzyszenie uznaje prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia ochronę wizerunku dziecka.
3. Pracownikom nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie Stowarzyszenia

bez pisemnej zgody opiekuna dziecka oraz samego dziecka.

4. W celu uzyskania zgody, o której mowa powyżej, personel organizacji może skontaktować się z opiekunem dziecka i ustalić procedurę uzyskania zgody. Niedopuszczalne jest podanie przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka – bez wiedzy i zgody tego opiekuna.
5. Jeżeli wizerunek dziecka stanowi jedynie szczegół całości, takiej jak: zgromadzenie, krajobraz, publiczna impreza, zgoda opiekuna na utrwalanie wizerunku dziecka nie jest wymagana.
6. Upublicznienie przez pracownika wizerunku dziecka utrwalonego w jakiegokolwiek formie (fotografia, nagranie audio-wideo) wymaga pisemnej zgody opiekuna dziecka i zgody dziecka.
7. Pisemna zgoda, o której mowa w punkcie 7, powinna zawierać informację, gdzie będzie umieszczony zarejestrowany wizerunek i w jakim kontekście będzie wykorzystywany (np. że umieszczony zostanie na stronie www.spoza.org.pl w celach promocyjnych).

Rozdział IX

Monitoring stosowania Polityki Ochrony Dzieci

1. Zarząd Stowarzyszenia wyznacza koordynatora jako osobę odpowiedzialną za Politykę Ochrony Dzieci w organizacji.
2. Osoba, o której mowa w punkcie 1, jest odpowiedzialna za monitorowanie realizacji POD, za reagowanie na sygnały naruszenia POD i prowadzenie rejestru zgłoszeń oraz za proponowanie zmian w POD.
3. Koordynator POD odpowiada za prowadzenie szkoleń wstępnych oraz przypominających dla pracowników Stowarzyszenia.
4. Koordynator przeprowadza wśród personelu organizacji, raz na 12 miesięcy, ankietę monitorującą poziom realizacji POD. Wzór ankiety stanowi załącznik nr 12 do niniejszej POD. W ankiecie personel może proponować zmiany POD oraz wskazywać naruszenia POD w organizacji.
5. Koordynator, dokonuje opracowania ankiet wypełnionych przez członków personelu. Sporządza na tej podstawie raport z monitoringu, który następnie przekazuje zarządowi Stowarzyszenia.
6. Zarząd Stowarzyszenia wprowadza do POD niezbędne zmiany i ogłasza personelowi, dzieciom i ich opiekunom nowe brzmienie POD.

Rozdział X

Przepisy końcowe

1. POD wchodzi w życie z dniem jej ogłoszenia.
2. Ogłoszenie następuje w sposób dostępny dla personelu organizacji, dzieci i ich opiekunów, w szczególności poprzez wywieszenie w miejscu ogłoszeń dla personelu lub poprzez

przesłanie jej tekstu drogą elektroniczną oraz poprzez zamieszczenie na stronie internetowej i wywieszenie w widocznym miejscu w siedzibie.

3. Funkcję koordynatora Polityki Ochrony Dzieci w Stowarzyszeniu SPOZA pełni Ewa Żmijewska (ezmijewska@gmail.com)
4. Osoby odpowiedzialne za wykonanie poszczególnych zadań związanych z POD:
  - a) Osoba odpowiedzialna za całość Polityki Ochrony Dzieci i szkolenia personelu - Ewa Żmijewska (ezmijewska@gmail.com), we współpracy z Małgorzatą Rogalą (rogala.malgosia@gmail.com)
  - b) Osoby odpowiedzialne za podejmowanie interwencji i prowadzenie rejestrów spraw: Ewa Żmijewska (ezmijewska@gmail.com) – w przypadku podejrzenia krzywdzenia dziecka przez osoby trzecie i przemocы rówieśniczej, Małgorzata Rogala (rogala.malgosia@gmail.com) - w przypadku skargi na pracownika/współpracownika Stowarzyszenia SPOZA. W przypadku, gdyby skarga dotyczyła wiceprezesa, jej odpowiedzialność przejmuje dowolny członek zarządu Stowarzyszenia.

SPIS ZAŁĄCZNIKÓW

1. Załącznik nr 1 Film „Problem krzywdzenia dzieci – symptomy i konsekwencje” film zrealizowany przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę
2. Załącznik nr 2 „Rozpoznawanie krzywdzenia dzieci – Rozmowa z dzieckiem” film zrealizowany przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę
3. Załącznik nr 3 Wzór notatki służbowej z rozmowy z dzieckiem
4. Załącznik nr 4 Karta Interwencji
5. Załącznik nr 5 Procedura interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci jeśli sprawcą jest osoba ze środowiska rodzinnego
6. Załącznik nr 6 Procedura interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci jeśli sprawcą jest rówieśnik
7. Załącznik nr 7 Lista kontaktów instytucji pomocowych
8. Załącznik nr 8 Procedura interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci jeśli sprawcą jest pracownik Stowarzyszenia
9. Załącznik nr 9 Oświadczenie o niekaralności
10. Załącznik nr 10 Oświadczenie o niekaralności (wypełnione w przypadku niemożności otrzymanie z kraju, w którym mieszkaliśmy zaświadczenia o niekaralności)
11. Załącznik nr 11 Oświadczenie o krajach zamieszkania (wypełniamy, gdy przed zatrudnieniem w Stowarzyszeniu SPOZA w okresie ostatnich 20 lat zamieszkiwano w innym kraju niż Polska dłużej niż 3 miesiące).
12. Załącznik nr 12 Ankieta monitorująca Politykę Ochrony Dzieci przez Krzywdzeniem

Załącznik nr 1 Film „Problem krzywdzenia dzieci – symptomy i konsekwencje” film zrealizowany przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę
<https://www.youtube.com/watch?v=MgAgUkaFg6k>

Załącznik nr 2 „Rozpoznawanie krzywdzenia dzieci – Rozmowa z dzieckiem” film zrealizowany przez Fundację Dajemy Dzieciom Siłę
<https://www.youtube.com/watch?v=SY5o7N0dvLM>

Załącznik nr 3 Wzór notatki służbowej z rozmowy z dzieckiem

Notatka służbowa

Data:

Miejsce:

Osoba sporządzająca notatkę: (imię i nazwisko, stanowisko służbowe)

Notatka dotyczy: (data i miejsce wydarzenie, osoby zaangażowane w sytuacje- dane osobowe i role (np. uczestnik programu...../ koordynator programu/specjalista prowadzący....itp.

Zapis: (wydarzenia, którego osoba sporządzająca notatkę była świadkiem: opisywanie faktów, bez interpretacji i domysłów, podanie informacji: co się wydarzyło, co i kto zrobił/a/powiedział/a. Jakie kroki podjęła osoba, która była świadkiem wydarzenia/powzięła informacje o wydarzeniu. Dlaczego podjęła takie kroki- uzasadnienie podejrzenia lub stwierdzenia krzywdzenia dziecka)

.....

.....

.....

.....

.....

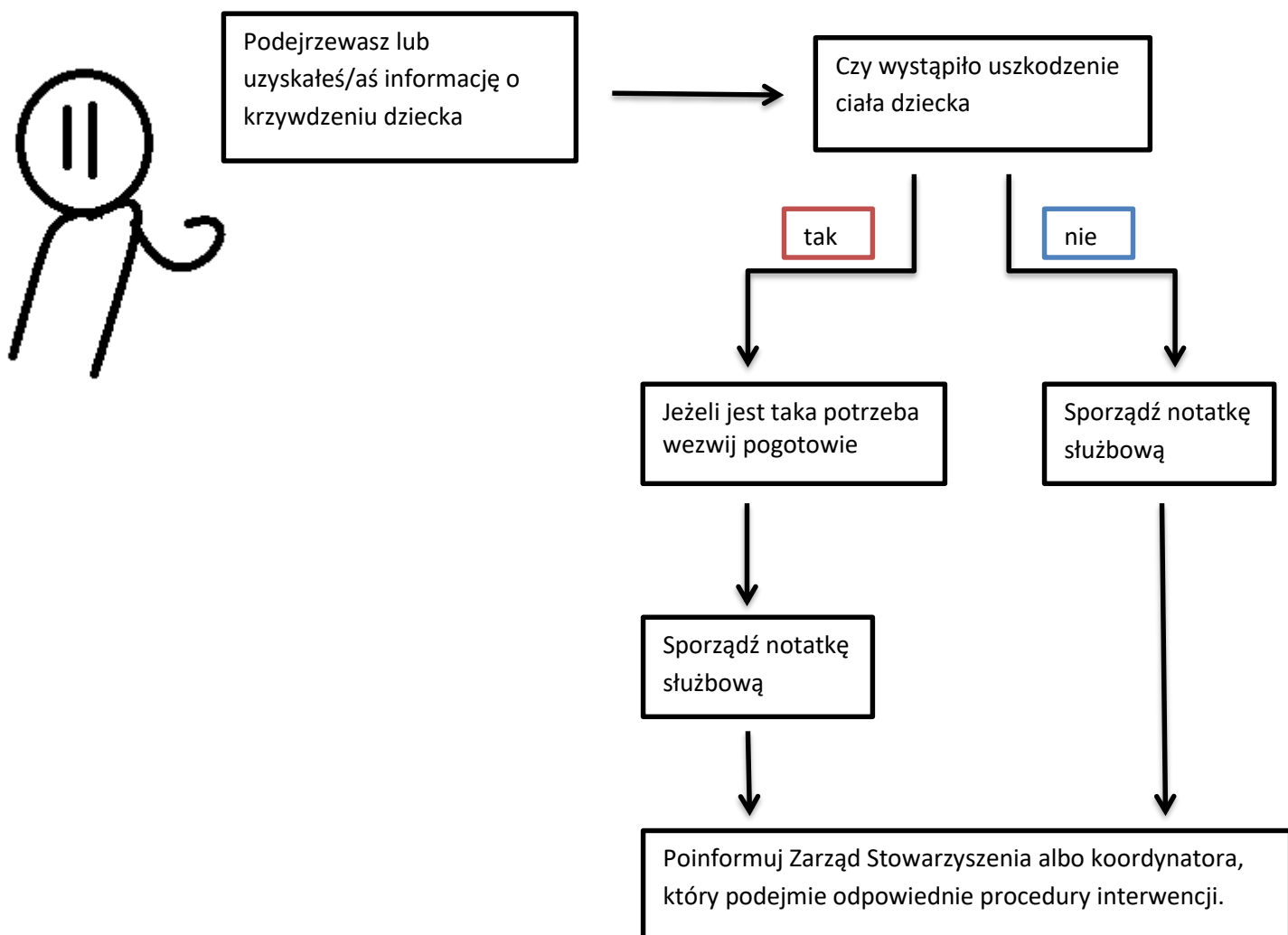
.....

Załącznik nr 4 Karta Interwencji

Imię i nazwisko dziecka:		
Przyczyna interwencji:		
Osoba zawiadamiająca o podejrzeniu krzywdzenia		
Opis podjętych działań innych niż interwencja	Data	Działanie
Spotkania z rodzicami/opiekunami prawnymi dziecka	Data	Opis spotkania
Forma podjętej interwencji	<ul style="list-style-type: none"> • zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa, • wniosek o wgląd w sytuację dziecka/rodziny, • inny rodzaj interwencji. Jaki? 	
Dane dotyczące interwencji (nazwa organu, do którego zgłoszono interwencję) i data interwencji		
Wyniki interwencji: działania organów wymiaru sprawiedliwości, jeśli organizacja uzyskała informacje o wynikach działania własnego/działania rodziców/ opiekunów prawnych	Data	Działanie

Załącznik nr 5 Procedura interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci jeśli sprawcą jest osoba ze środowiska rodzinnego

Doświadcza przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie:

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od rodzica/opiekuna podejrzanego o krzywdzenie;
- zawiadom policję pod nr 997 lub 112

Jest pokrzywdzone innymi typami przestępstw

- poinformuj na piśmie policję lub prokuraturę, wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa

Podejrzewasz, że dziecko:

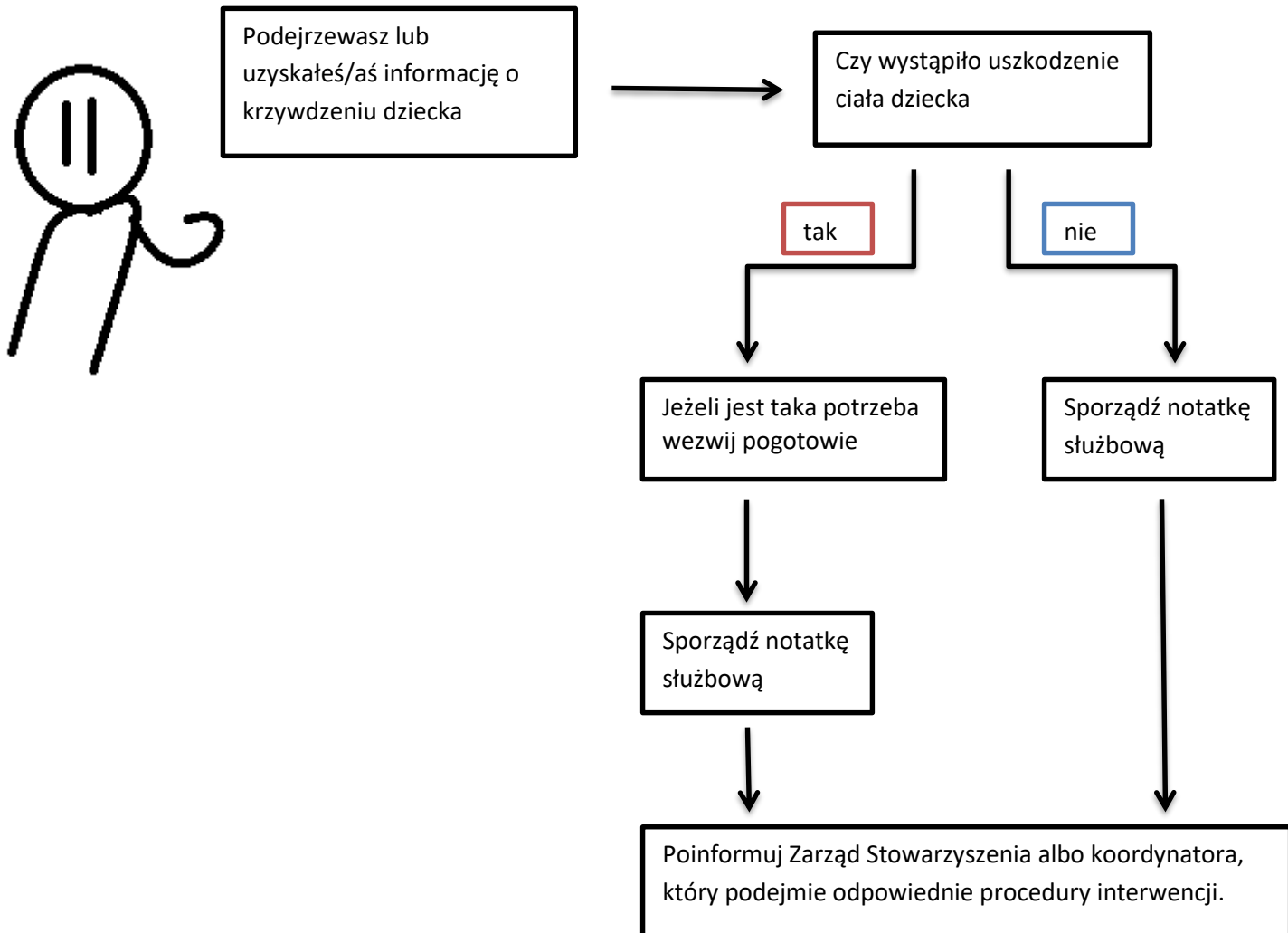
Doświadcza zaniedbania lub rodzic/opiekun dziecka jest niewydolny wychowawczo (np. dziecko chodzi w nieadekwatnych do pogody ubraniach, opuszcza miejsce zamieszkania bez nadzoru osoby dorosłej):

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka;
- porozmawiaj z rodzicem/opiekunem;
- powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego i/lub materialnego;
- w przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej.

Doświadcza jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. klapsy, popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze)

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka;
- przeprowadź rozmowę z rodzicem/opiekunem podejrzanym o krzywdzenie;
- powiadom o możliwości wsparcia psychologicznego;
- w przypadku braku współpracy rodzica/opiekuna lub powtarzającej się przemocy powiadom właściwy ośrodek pomocy społecznej;
- równoległe złóż do sądu rodzinnego wnioski

Załącznik nr 6 Procedura interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci jeśli sprawcą jest rówieśnik

**Podejrzewasz, że
dziecko:**

Doświadcza ze strony innego dziecka przemocy z uszczerbkiem na zdrowiu, wykorzystania seksualnego lub/i zagrożone jest jego życie

- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- przeprowadź rozmowę z rodzicami/opiekunami dzieci uwikłanych w przemoc;
- równoległe powiadom najbliższy sąd rodzinny lub policję wysyłając zawiadomienie o możliwości popełnienia przestępstwa.

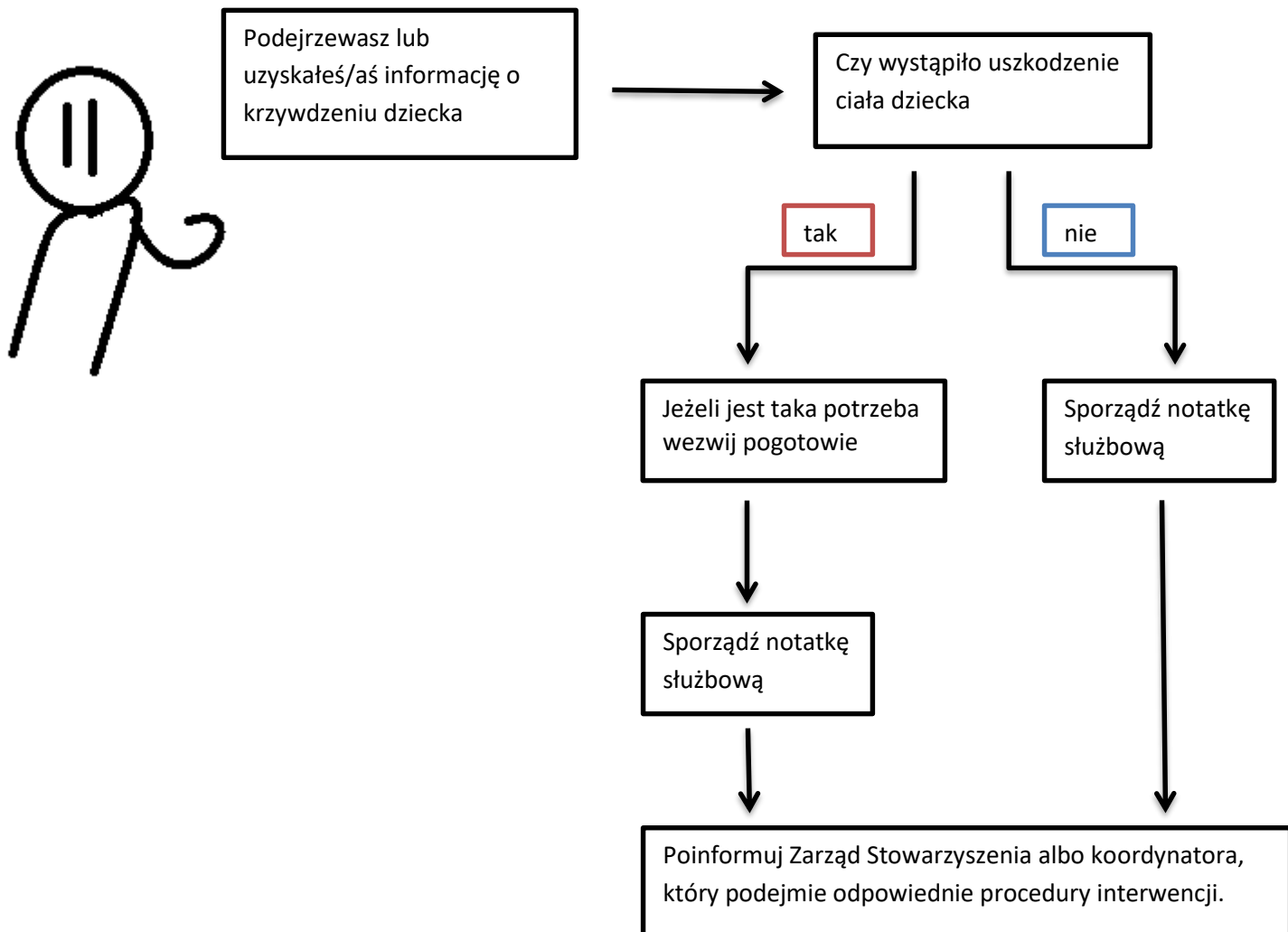
Doświadcza ze strony innego dziecka jednorazowo innej przemocy fizycznej (np. popychanie, szturchanie), przemocy psychicznej (np. poniżanie, dyskryminacja, ośmieszanie) lub innych niepokojących zachowań (tj. krzyk, niestosowne komentarze)

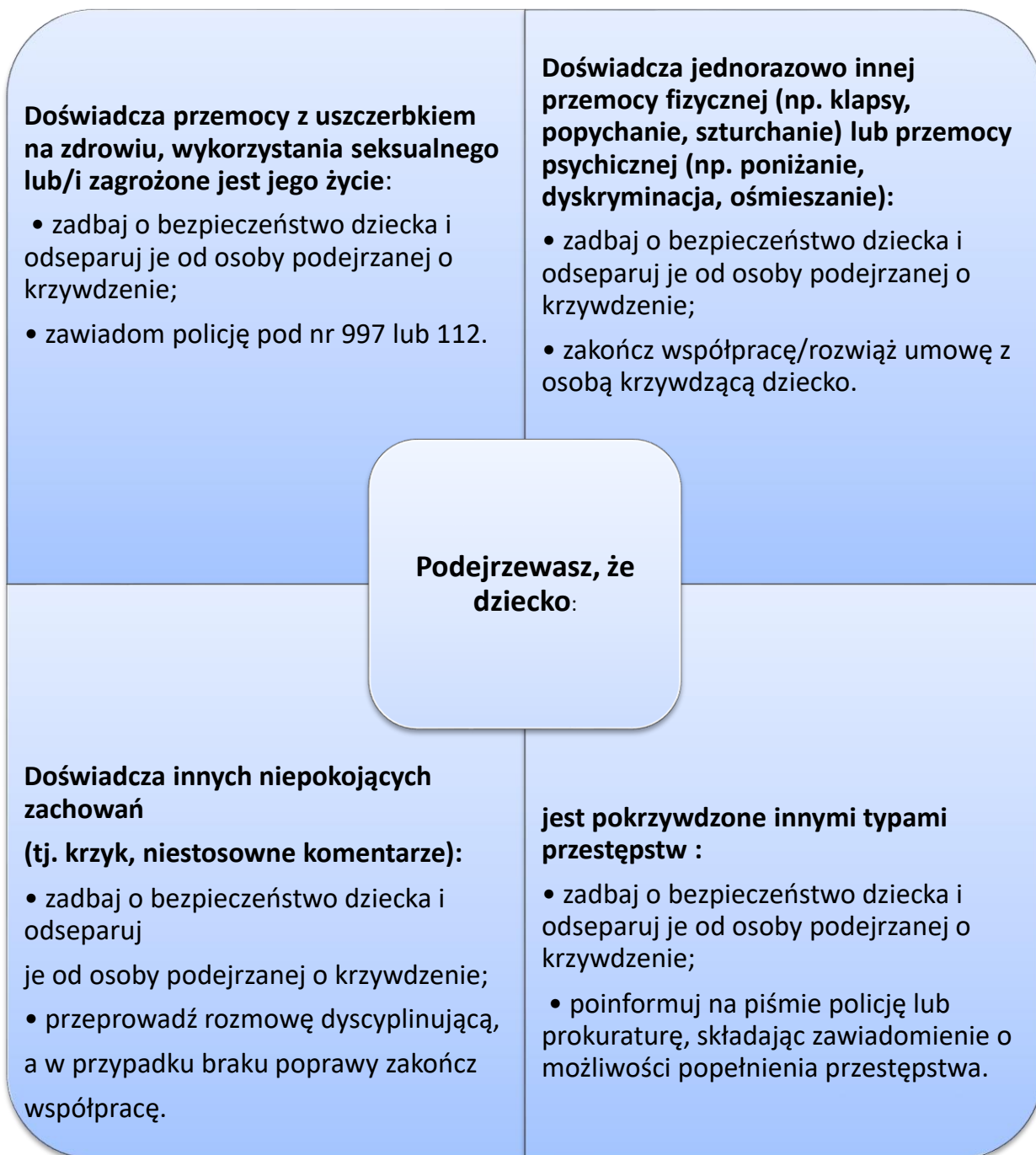
- zadbaj o bezpieczeństwo dziecka i odseparuj je od osoby podejrzanej o krzywdzenie;
- przeprowadź rozmowę osobno z rodzicami dziecka krzywdzącego i krzywdzonego oraz opracuj działania naprawcze;
- w przypadku powtarzającej się przemocy powiadom lokalny sąd rodzinny, wysyłając wniosek o wgląd w sytuację rodziny.

Załącznik nr 7 Lista kontaktów instytucji pomocowych

Nazwa instytucji	Kontakt
Niebieska Linia – Ogólnopolskie Pogotowie dla Ofiar Przemocy w Rodzinie	800 120 002 pogotowie@niebieskalinia.pl www.niebieskalinia.pl
Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę bezpłatna i anonimowa pomoc telefoniczną i online dla rodziców i nauczycieli w sprawach bezpieczeństwa dzieci.	800 100 100
Fundacja Dajemy Dzieciom Siłę telefon zaufania dla dzieci i młodzieży	116 111
Całodobowy, interwencyjny telefon Fundacji Centrum Praw Kobiet	600 07 07 17
Przeciwpromocowy telefon dla kobiet Fundacji Feminoteka	888 88 33 88
Warszawski Ośrodek Interwencji Kryzysowej	tel. 22 855 44 32
Specjalistyczna Poradnia Rodzinna Dzielnicy Wawer	Zapisy prowadzone są telefonicznie od poniedziałku do piątku w godz. 8.00 – 16.00 pod nr: 22 277 11 98; 885 523 912. Strona: http://sprwawer.pl/ Facebook @SPRWawer
Stowarzyszenie OPTA ul. Marszałkowska 85 lok. 34, 00-683 Warszawa	Zapisy/kontakt: telefonicznie: 797 924 700; e-mail: biuro@opta.org.pl
Fundacja Mederi Al. Dzieci Polskich 20, 04-736 Warszawa	Zapisy/kontakt: tel. (22) 111 00 36, 505 576 189 poniedziałek - piątek w godz. 9.00-15.00

Załącznik nr 8 Procedura interwencji w przypadku krzywdzenia dzieci jeśli sprawcą jest pracownik Stowarzyszenia

Załącznik nr 9 Oświadczenie o niekaralności**Oświadczenie o niekaralności i zobowiązaniu do przestrzegania podstawowych zasad
ochrony dzieci**.....
*miejsce i data*Ja,
.....

nazwisko rodowe.....

imię ojca.....

imię matki.....

legitymująca/y się dowodem osobistym o nr .....

oświadczam, że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i obyczajności i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Jednocześnie przyjmuję do wiadomości, iż zostanę sprawdzona/y w Rejestrze Sprawców Przestępców na tle seksualnym, zgodnie art. 21 ustawy z dnia 16 maja 2016 r. o przeciwdziałaniu zagrożeniom przestępczością na tle seksualnym (Dz. U. poz. 862 z późn. zm.).

Ponadto oświadczam, że zapoznałam/-em się z zasadami ochrony dzieci obowiązującymi w Stowarzyszeniu SPOZA i zobowiązuję się do ich przestrzegania.

.....
podpis

Załącznik nr 10 Oświadczenie o niekaralności (wypełnione w przypadku niemożności otrzymanie z kraju, w którym mieszkaliśmy zaświadczenia o niekaralności)**OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI**

(wypełnione w przypadku niemożności otrzymanie z kraju w którym mieszkaliśmy zaświadczenia o niekaralności)

.....
miejsce i data

Ja,.....,
nr PESEL ...../ nr paszportu ..... ,
oświadczam, że w państwie ..... nie jest prowadzony
rejestr karny/ nie wydaje się informacji z rejestru karnego.

Oświadczam, że nie byłam / nie byłem prawomocnie skazana / skazany w państwie
..... za czyny
zabronione odpowiadające przestępstwom określonym w rozdziale XIX i XXV Kodeksu
karnego, w art. 189a i art. 207 Kodeksu karnego oraz w ustawie z dnia 29 lipca 2005 r. o
przeciwdziałaniu narkomanii oraz nie wydano wobec mnie innego orzeczenia, w którym
stwierdzono, iż dopuściłam/em się takich czynów zabronionych, oraz że nie nałożono na mnie
obowiązku wynikającego z orzeczenia sądu, innego uprawnionego organu lub ustawy,
stosowania się do zakazu zajmowania wszelkich lub określonych stanowisk, wykonywania
wszelkich lub określonych zawodów albo działalności, związanych z wychowaniem, edukacją,
wypoczynkiem, leczeniem, świadczeniem porad psychologicznych, rozwojem duchowym,
uprawianiem sportu lub realizacją innych zainteresowań przez małoletnich, lub z opieką nad
nimi.

Jestem świadomy/świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
podpis

Załącznik nr 11 Oświadczenie o krajach zamieszkania (wypełniamy, gdy przed zatrudnieniem w Stowarzyszeniu SPOZA w okresie ostatnich 20 lat zamieszkiwano w innym kraju niż Polska dłużej niż 3 miesiące)

....., dnia..... r.

OŚWIADCZENIE O KRAJACH ZAMIESZKANIA

Ja niżej podpisana/y.....oświadczam, że w okresie ostatnich 20 lat zamieszkałem/am, dłużej niż 3 miesiące, w następujących państwach, innych niż Rzeczypospolita Polska i/lub państwo obywatelstwa / nie zamieszkiwałem/am w innych państwach niż Rzeczypospolita Polska i/lub państwo obywatelstwa:

1. ....

2. ....

oraz jednocześnie przedkładam informację z rejestrów karnych tych państw uzyskiwaną do celów działalności zawodowej lub wolontariackiej związanej z kontaktami z dziećmi / informację z rejestrów karnych.

Jestem świadomy / świadoma odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
podpis

**Załącznik nr 12 Ankieta monitorująca Politykę Ochrony Dzieci przez Krzywdzeniem
Monitoring standardów – ankieta**

	Tak	Nie
Czy znasz treść dokumentu <i>Polityka ochrony dzieci przed krzywdzeniem</i> ?		
Czy potrafisz rozpoznawać symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy wiesz, jak reagować na symptomy krzywdzenia dzieci?		
Czy zdarzyło Ci się zaobserwować naruszenie zasad zawartych w <i>Polityce Ochrony Dzieci</i> przez inną osobę z personelu (pracownika, współpracownika, stażystę, wolontariusza lub członka organizacji)		
Jeśli tak – jakie zasady zostały naruszone? (odpowieź opisowa)		
Czy masz jakieś uwagi/poprawki/sugestie dotyczące <i>Polityki Ochrony Dzieci</i> ? (odpowieź opisowa)		